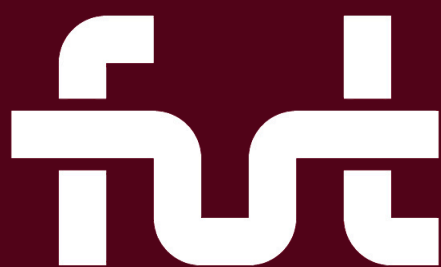

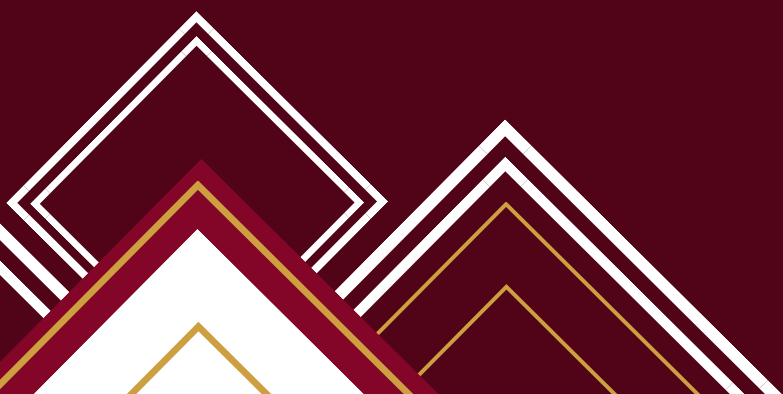
RAPORT
DOTYCZĄCY
DZIAŁALNOŚCI
I FUNKCJONOWANIA
KOMISJI
REWIZYJNYCH
W SAMORZĄDACH
STUDENCKICH 2025

WPROWADZENIE

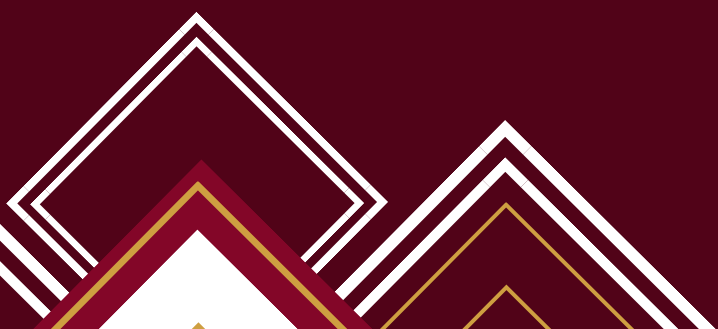
Komisje Rewizyjne w samorządach studenckich pełnią istotną funkcję kontrolną, zapewniając przejrzystość i zgodność działań organów samorządu z regulaminami oraz obowiązującymi przepisami. Ich zadaniem jest nie tylko ocena poprawności działań organów wykonawczych i uchwałodawczych, ale również budowanie zaufania wśród społeczności studenckiej.

Raport opiera się na badaniu ankietowym, które zostało przygotowane i przeprowadzone przez **Komisję Rewizyjną kadencji 2025 działającą w ramach Forum Uczelni Technicznych**. Jej celem było nie tylko wsparcie uczelnianych komisji w określaniu i porządkowaniu zakresu swojej działalności, lecz także stworzenie bazy wiedzy i dobrych praktyk, która może posłużyć jako punkt odniesienia dla dalszego rozwoju i profesjonalizacji działalności Komisji Rewizyjnych na uczelniach technicznych.

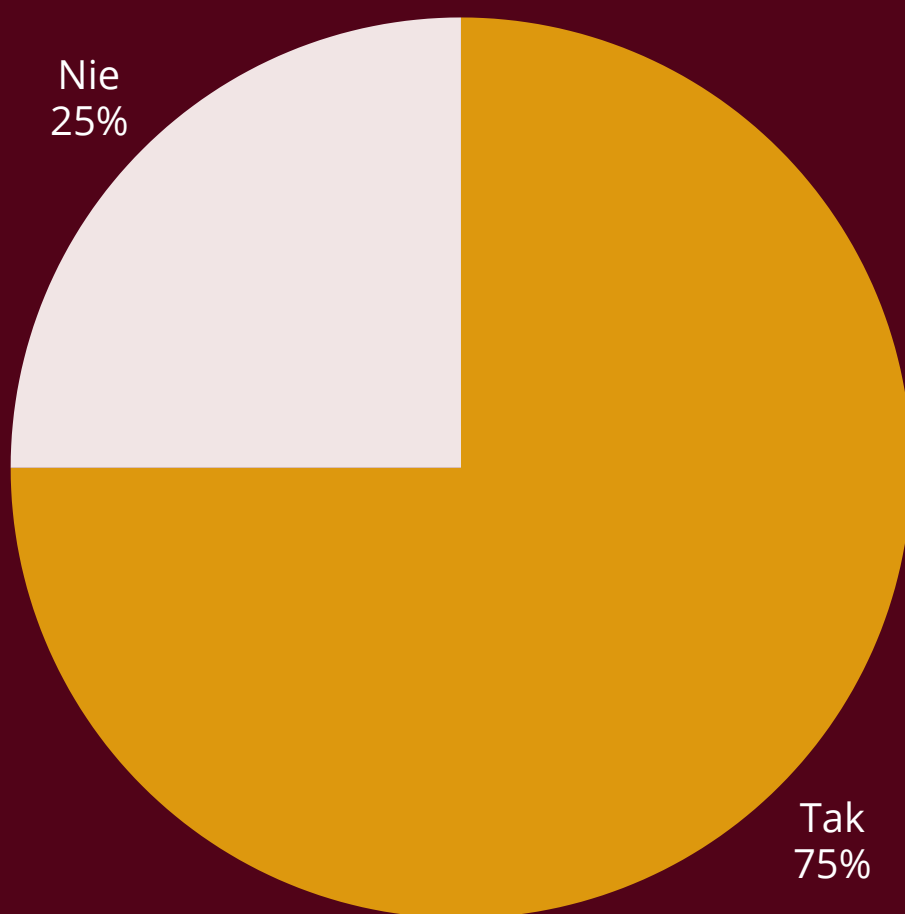
Poniższy raport opiera się na wynikach badania ankietowego, w którym wzięły udział samorządy studenckie **28 uczelni**, w tym:

- Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie
- Akademia Wojsk Lądowych im. gen. Tadeusza Kościuszki
- Lotnicza Akademia Wojskowa
- Politechnika Białostocka
- Politechnika Bydgoska im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich
- Politechnika Gdańska
- Politechnika Koszalińska
- Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki
- Politechnika Lubelska
- Politechnika Łódzka
- Politechnika Morska w Szczecinie
- Politechnika Opolska
- Politechnika Poznańska
- Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza
- Politechnika Śląska
- Politechnika Świętokrzyska
- Politechnika Warszawska
- Politechnika Wrocławska
- Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
- Uniwersytet Bielsko-Bialski
- Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
- Uniwersytet Morski w Gdyni
- Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
- Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
- Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
- Uniwersytet Zielonogórski
- Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego
- Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie

1. FUNKCJONOWANIE KOMISJI REWIZYJNYCH

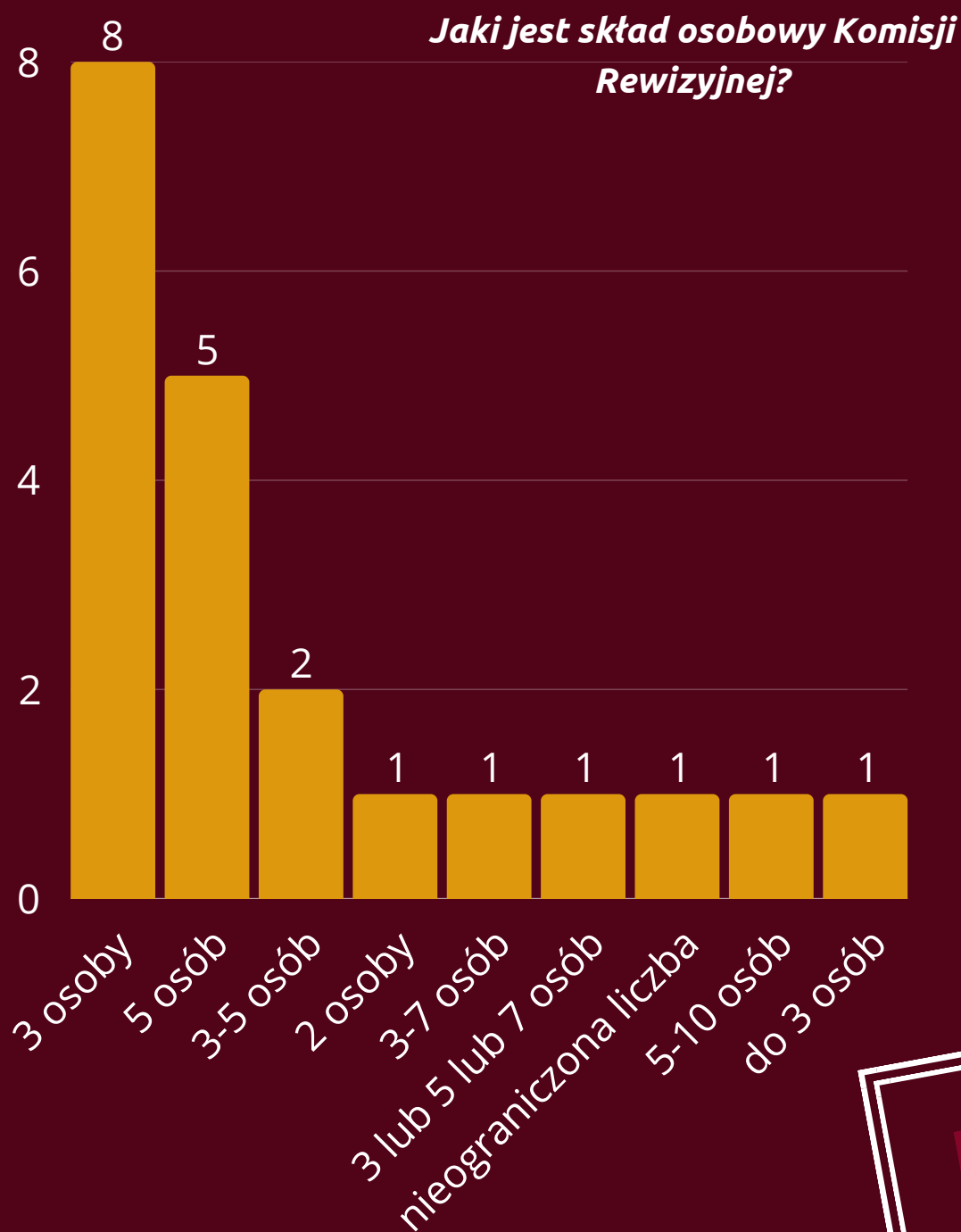
Na większości uczelni Komisje Rewizyjne istnieją i są istotnym elementem struktury samorządu (21 Samorządów z 28). Nieliczne uczelnie nie mają takiego organu (7 Samorządów z 28), ale często wyrażały one opinię, że powołanie Komisji Rewizyjnej byłoby zasadne. Niektóre samorzady posiadają organy o kompetencjach Komisji Rewizyjnej, ale pod inną nazwą.

*Czy w Twoim Samorządzie
funkcjonuje Komisja Rewizyjna?*

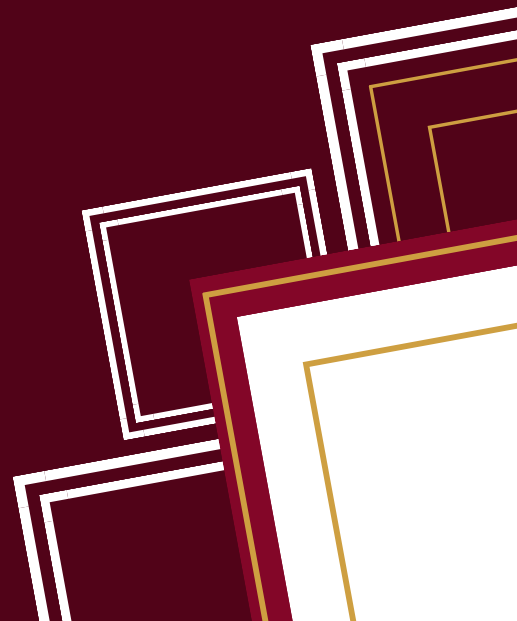
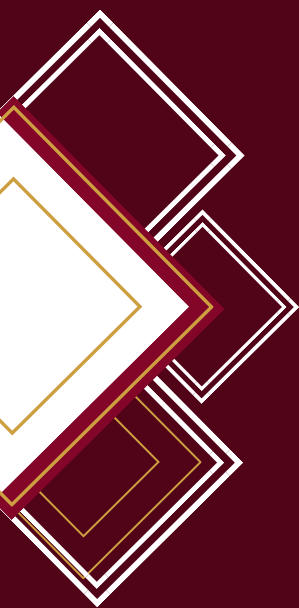
2. SKŁAD OSOBOWY

Najczęściej komisje liczą nieparzystą liczbę członków (np. 3, 5 lub 7 osób), co umożliwia podejmowanie decyzji większością głosów. Sporadycznie powoływane są również komisje 2-osobowe lub o zmiennym składzie, zależnie od uchwały lub bieżących potrzeb.

3. SPOSÓB WYBIERANIA

W większości samorządów członkowie Komisji Rewizyjnej są wybierani przez parlament studencki lub inny organ uchwałodawczy samorządu (19 uczelni). Sam wybór odbywa się zazwyczaj w drodze głosowania, które – w zależności od przyjętych regulacji – może mieć charakter jawny lub tajny. Najczęściej wybór następuje zwykłą większością głosów, choć w części samorządów dodatkowo wymaga on zatwierdzenia przez przewodniczącego lub inny organ, co ma stanowić dodatkowe zabezpieczenie bezstronności i rzetelności składu Komisji Rewizyjnej. Natomiast na 2 uczelniach członkowie Komisji Rewizyjnej wybierani są w wyborach powszechnych.

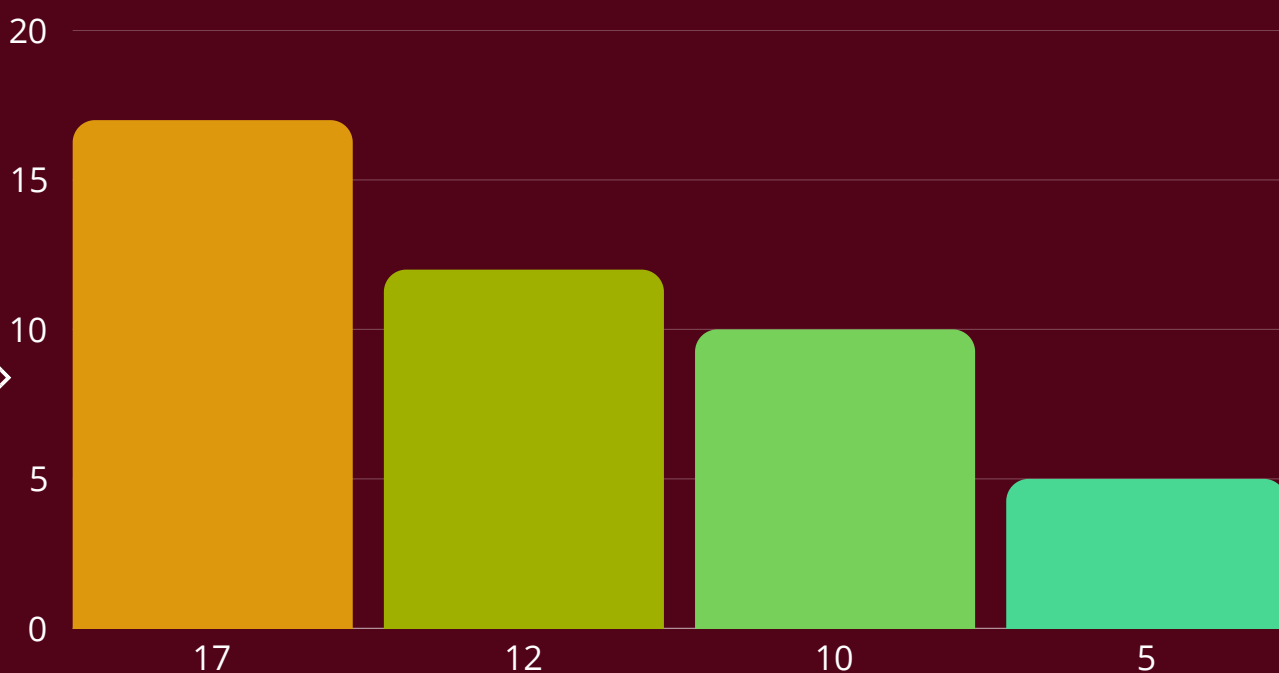

4. KRYTERIA CZŁONKOSTWA

Najczęściej członkowie KR nie mogą jednocześnie zasiadać w organach uchwałodawczych i wykonawczych.

To zapewnia ich niezależność i eliminuje konflikt interesów. W niektórych przypadkach pojawiały się dodatkowe wymogi – np. przewodniczący KR nie może być w prezydium organizacji, której Samorząd przyznaje środki; brak przynależności do organów kolegialnych z prawem głosu; z jednego Wydziału nie może być więcej niż 2 przedstawicieli; funkcję przewodniczącego KR nie może pełnić osoba która nie otrzymała absolutorium za działalność w Samorządzie.

- Brak przynależności do organu wykonawczego
- Brak przynależności do organu uchwałodawczego
- Brak toczących się postępowań dyscyplinarnych wobec kandydata
- Staż w organach samorządu (np. min. 1 rok aktywności)

***Kryteria które muszą spełniać członkowie
Komisji Rewizyjnej?***

5. KADENCYJNOŚĆ

Zebrane odpowiedzi wskazują, że okres kadencji Komisji Rewizyjnej jest silnie powiązany z kadencją organu wykonawczego samorządu studenckiego – w wielu przypadkach jest on do niego analogiczny. Komisja rozpoczyna działanie równoległe z nowym przewodniczącym samorządu/zarządem, co zapewnia spójność funkcjonowania organów studenckich. W niektórych Samorządach okres kadencji nie pokrywa się z kadencją organu wykonawczego – może być ona rozpoczęta wcześniej lub później.

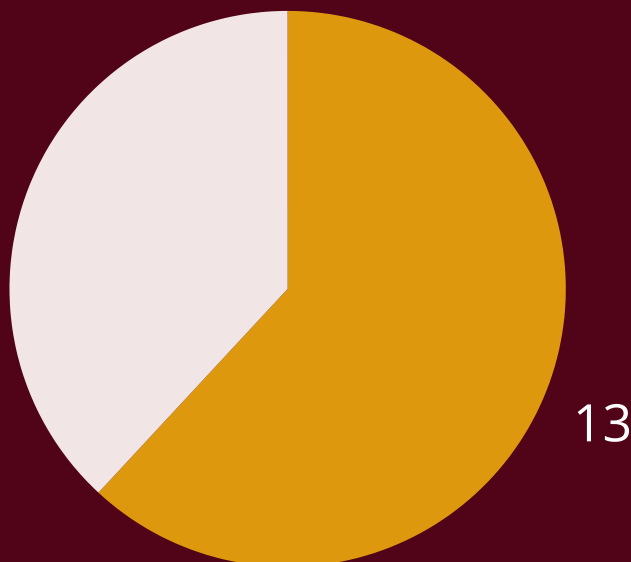
Wyniki ankiety pokazują, że długość kadencji Komisji Rewizyjnej nie jest jednolita i zależy od przyjętych w danym samorządzie regulacji. Najczęściej kadencje Komisji Rewizyjnych trwają rok akademicki – taki model zadeklarowało 11 samorządów. Rzadziej spotykane są kadencje dwuletnie, odpowiadające długości kadencji organu wykonawczego – wskazało na nie 9 samorządów. Tylko w jednym przypadku odnotowano, że kadencja KR jest dłuższa i trwa aż 4 lata, co stanowi wyjątek w skali wszystkich badanych uczelni.

W części uczelni procedura zakłada również wybór przewodniczącego KR spośród członków komisji podczas jej pierwszego posiedzenia. Samo posiedzenie musi zostać zwołane w krótkim czasie po wyborze komisji.

5. KADENCYJNOŚĆ

Okres kadencji
rozpoczynający
się w innym
terminie

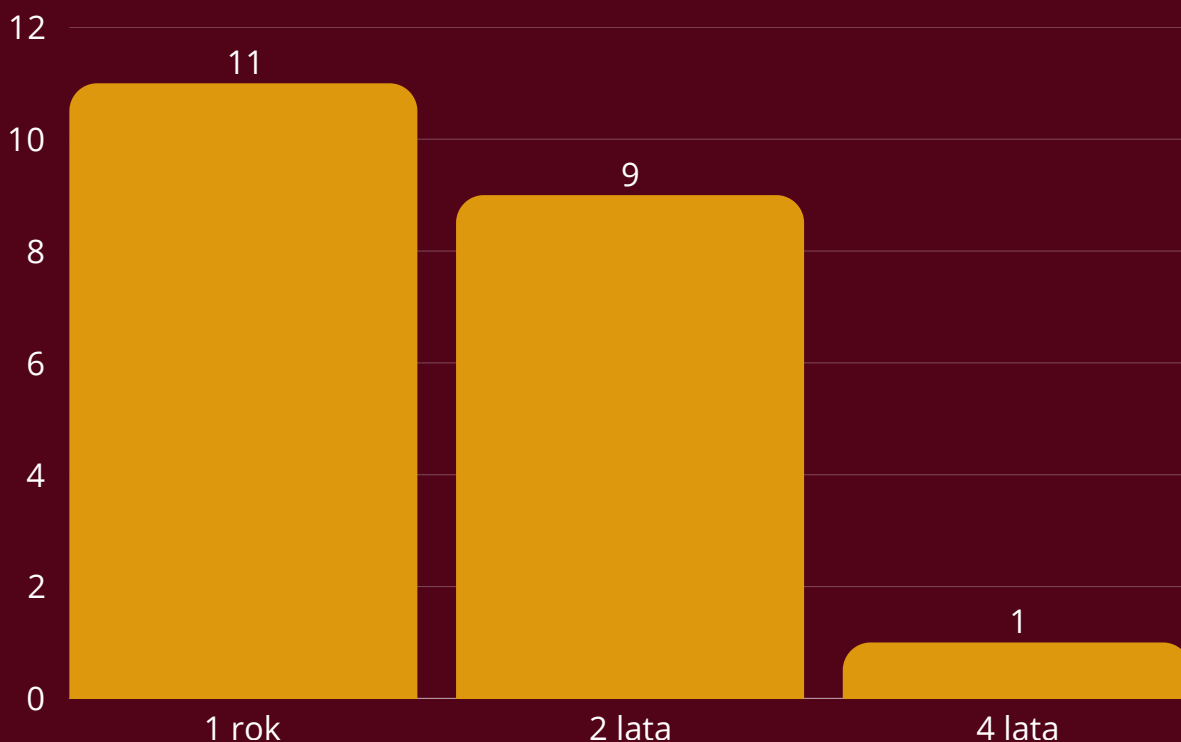
8

Okres kadencji
analogiczny
z kadencją organu
wykonawczego

13

Okres kadencji Komisji Rewizyjnej

Jak długo trwa kadencja Komisji Rewizyjnej?

6. ZAKRES OBOWIĄZKÓW

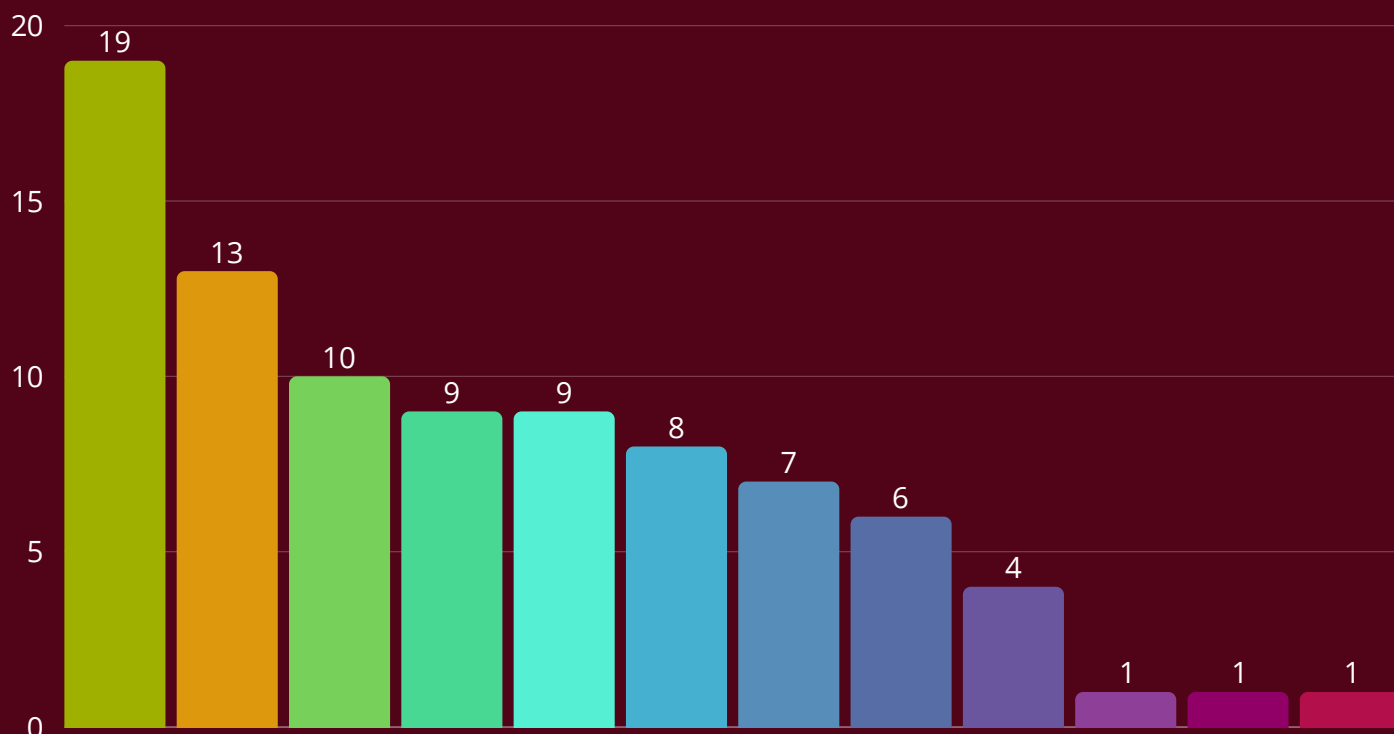
Zakres obowiązków Komisji Rewizyjnej jest zróżnicowany, ale można wyróżnić kilka głównych obszarów jej działalności. Najczęściej podkreślano **funkcję kontrolną**, polegającą na weryfikowaniu zgodności działań samorządu z obowiązującymi regulaminami i przepisami. **Obowiązek ten wskazano najczęściej i stanowi on fundament pracy, a także jako pierwszy nasuwa się ze względu na samą nazwę komisji i jej rewizyjny charakter.**

Drugim istotnym zadaniem jest **kontrola formalna uchwał i decyzji**, co pozwala na bieżąco oceniać poprawność podejmowanych aktów i eliminować ewentualne błędy proceduralne. W wielu przypadkach komisja sprawuje również **kontrolę nad uczestnictwem w posiedzeniach** – monitoruje obecność i aktywność członków samorządu, co ma znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania organów. Często podkreślano również **rolę interpretacyjną** – komisja bywa organem dokonującym wykładni regulaminów i statutu, co pozwala na rozstrzyganie wątpliwości interpretacyjnych. Ponadto Komisja Rewizyjna zajmuje się także **wydawaniem opinii** o działalności organu wykonawczego, pełniąc funkcję doradczą i opiniotwórczą wobec działań podejmowanych w ramach samorządu.

Z analizy wynika, że komisje rewizyjne koncentrują się nie tylko na kontroli zgodności działań z prawem, ale również na zapewnieniu transparentności i poprawności funkcjonowania samorządów.

6. ZAKRES OBOWIĄZKÓW

- Kontrola formalna uchwał i decyzji
- Wykładnia statutu/regulaminu (zawsze)
- Wnioskowanie o udzielenie lub nieudzielenie absolutorium
- Kontrola zgodności działań z regulaminem i przepisami
- Wydawanie opinii o działalności organu wykonawczego
- Kontrola uczestnictwa w posiedzeniach
- Kontrola finansowa
- Nadzór nad archiwizacją dokumentacji
- Wykładnia statutu/regulaminu (w określonych sytuacjach, np. poza obradami Parlamentu)
- Organ doradczy
- Pomoc Prezydium oraz kontrola działania i zachowania innych członków
- Składanie wniosków do rektora o skierowanie sprawy do rzecznika dyscyplinarnego

Jakie obowiązki pełni Komisja Rewizyjna?

7. UPRAWNIENIA

Komisja Rewizyjna w ramach swojej działalności posiada szereg uprawnień, które umożliwiają jej skuteczne wykonywanie funkcji kontrolnych i nadzorczych wobec organów samorządu studenckiego. Analiza odpowiedzi wskazuje, że najczęściej wymieniane uprawnienia to:

Żądanie wyjaśnień od organu wykonawczego samorządu (19 wskazań)

Jest to najczęściej podkreślane uprawnienie. Komisja ma prawo zwracać się do Zarządu lub innych organów wykonawczych o szczegółowe wyjaśnienia dotyczące podejmowanych działań, decyzji czy realizacji uchwał. Dzięki temu może skutecznie kontrolować zgodność funkcjonowania organów z regulaminami i obowiązującymi procedurami.

Uczestnictwo w posiedzeniach organów (17 wskazań)

Komisja posiada prawo udziału w posiedzeniach organów samorządu, co pozwala jej na bieżąco monitorować przebieg obrad, podejmowane decyzje oraz frekwencję członków. W niektórych regulacjach przewidziano również uczestnictwo na wcześniejszy wniosek (5 wskazań), co oznacza, że KR może być obecna na posiedzeniach jedynie po wystosowaniu wcześniej prośby lub w razie wyjątkowej potrzeby.

7. UPRAWNIENIA

Zgłaszanie wniosków o odwołanie członków organu wykonawczego (17 wskazań)

Uprawnienie to daje KR realny wpływ na skład personalny organów samorządowych. W sytuacjach, gdy działania członków Zarządu naruszają regulaminy lub nie realizują uchwał, komisja może wnioskować o ich odwołanie.

Zgłaszanie wniosków o odwołanie członków organu uchwałodawczego (16 wskazań)

Analogicznie jak w przypadku organu wykonawczego, KR ma możliwość inicjowania odwołania członków Parlamentu lub innych organów uchwałodawczych. To podkreśla rolę komisji jako strażnika przejrzystości i odpowiedzialności w samorządzie oraz wiąże się z częstym obowiązkiem prowadzenia ewidencji obecności członków organu na posiedzeniach.

Dostęp do dokumentacji finansowej (15 wskazań)

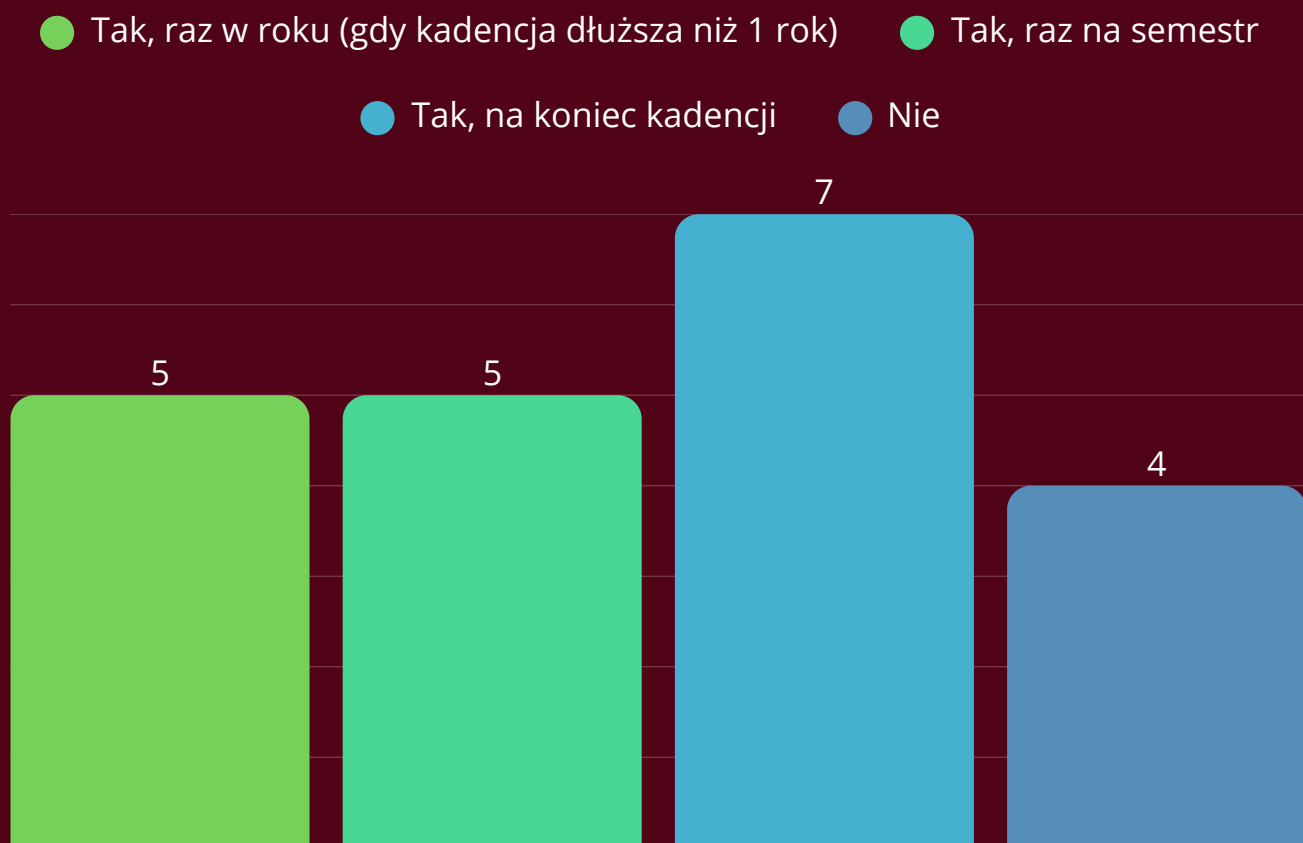
Komisja ma prawo do pełnego wglądu w dokumenty finansowe, w tym w sprawozdania, budżety i wydatki. Dzięki temu może kontrolować gospodarowanie środkami i dbać o transparentność finansową. Uprawnienie to jest kluczowe z punktu widzenia kontroli nad funduszami samorządu.

Składanie wniosków do Przewodniczącego (1 wskazanie)

Rzadziej wymieniane, ale wciąż istotne. Komisja może formalnie kierować wnioski do przewodniczącego organu samorządu, co stanowi narzędzie do wpływania na przebieg posiedzeń czy realizację procedur.

8. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Na podstawie przeanalizowanych danych można stwierdzić, że najczęściej spotykaną praktyką jest składanie przez Komisję Rewizyjną sprawozdania ze swojej działalności raz w roku. Rzadziej pojawiają się rozwiązania oparte na sprawozdawczości semestralnej bądź wyłącznie na zakończenie kadencji. Zdarzają się również przypadki, w których Komisja Rewizyjna nie przygotowuje odrębnych sprawozdań. Najczęstszym adresatem sprawozdań jest organ uchwałodawczy. W niektórych samorządach raporty kierowane są także bezpośrednio do społeczności studenckiej, co stanowi formę bardziej otwartej i przejrzystej odpowiedzialności. Pojawiają się również przypadki, w których sprawozdania trafiają do administracyjnych jednostek uczelni (np. Dział Spraw Studenckich)

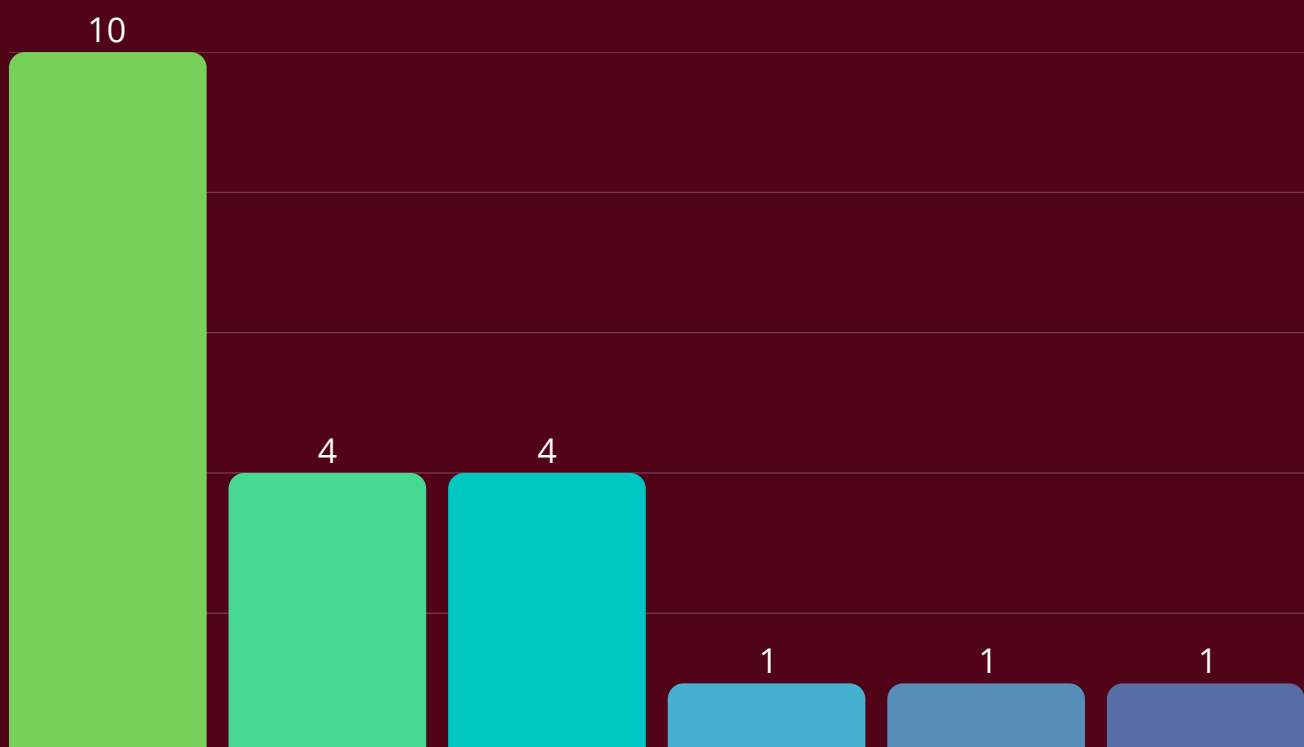

Czy Komisja Rewizyjna przygotowuje sprawozdanie ze swojej działalności?

8. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Zebrane dane wskazują zatem na brak jednolitego standardu w zakresie częstotliwości i formy sprawozdawczości Komisji Rewizyjnych. W jednych samorządach rozliczanie ma charakter sformalizowany i odbywa się na drodze przekazywania dokumentów, w innych ma charakter bardziej bezpośredni i nieformalny, jak sprawozdanie ustne. Ogólnym wnioskiem jest jednak to, że prezentowanie wyników pracy Komisji zwiększa transparentność organu.

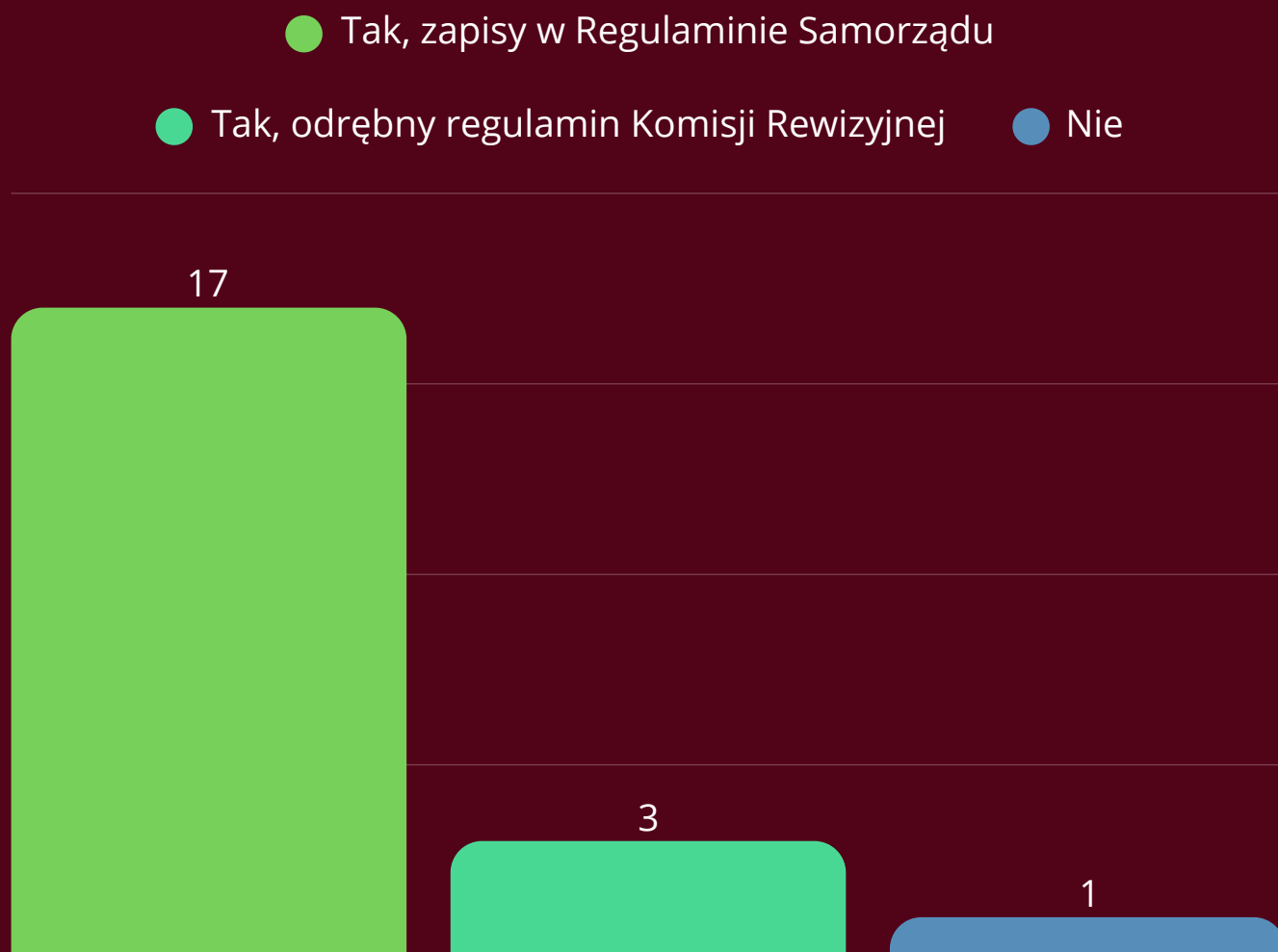
- Składa sprawozdanie do organu uchwałodawczego
- Składa sprawozdanie przed studentami
- Nie składa odrębnego sprawozdania
- Sprawozdanie ze swojej działalności przed członkami kadencji
- Na wniosek parlamentu, udzielane jest absolutorium dla członków KR
- Składa sprawozdanie do działu spraw studenckich

W jaki sposób Komisja Rewizyjna jest rozliczana z działalności?

9. REGULAMINOWOŚĆ

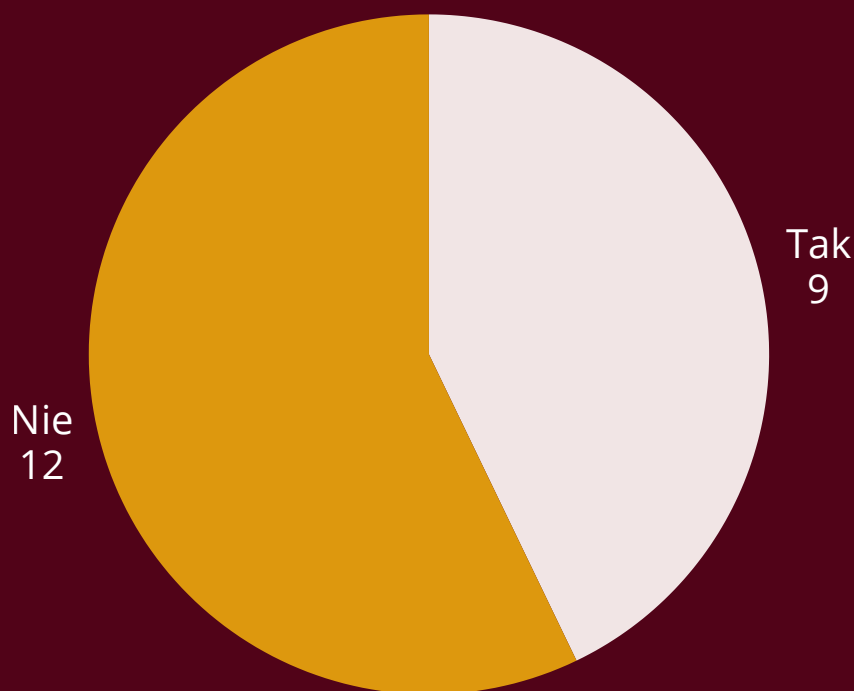
W większości samorządów funkcjonują w regulaminach samorządów studenckich zapisy dotyczące działań Komisji Rewizyjnych. Niekiedy Komisje Rewizyjne działają na podstawie osobnych aktów prawnych, tzn. regulaminu Komisji Rewizyjnej.

Czy Komisja Rewizyjna posiada regulamin lub instrukcję pracy?

10. PRZYGOTOWANIA

W odniesieniu do szkolenia i przygotowania członków Komisji Rewizyjnej, w wielu samorządach studenckich nie istnieje sformalizowany system przygotowania do pełnienia funkcji. Często nowo wybrani członkowie uczą się swojej roli w praktyce – poprzez współpracę ze starszymi kolegami, obserwację działań organów oraz stopniowe wdrażanie w obowiązki. W nielicznych przypadkach organizowane są szkolenia wewnętrzne, warsztaty lub spotkania informacyjne, które mają na celu przybliżenie zakresu obowiązków oraz zasad kontroli działalności organów samorządu.

***Czy członkowie Komisji Rewizyjnej są
szkoleni/przygotowywani do pełnienia
funkcji?***

11. SPEŁNIANIE ZAŁOŻEŃ DZIAŁALNOŚCI KOMISJI REWIZYJNEJ

Na podstawie przeanalizowanej ankiety można stwierdzić, że stopień spełniania założeń działalności Komisji Rewizyjnych jest zróżnicowany i zależy w dużej mierze od przyjętych rozwiązań organizacyjnych w poszczególnych samorządach studenckich. Założenia działalności Komisji Rewizyjnych są w większości spełniane w zakresie kontroli formalno-prawnej i finansowej, a także sprawozdawczości wobec parlamentów studenckich. Tylko wtedy działalność KR będzie w pełni zgodna z jej misją – zapewnieniem transparentności, prawidłowości i uczciwości działań samorządów studenckich.

***Czy działania Komisji Rewizyjnej
spełniają założenia organu?***

12. POTRZEBA UTWORZENIA KOMISJI REWIZYJNEJ

Na podstawie analizy odpowiedzi dotyczących pytania skierowanego do samorządów bez Komisji Rewizyjnych

„Czy uważasz, że Komisja Rewizyjna byłaby potrzebna w Twoim Samorządzie?”.

Część respondentów wskazuje, że powołanie KR mogłoby zwiększyć przejrzystość działań samorządu i poprawić jego wizerunek, szczególnie w sytuacjach konfliktowych lub kontrowersyjnych. Podkreślano również, że sama świadomość kontroli ze strony tego organu motywuje członków do większej odpowiedzialności i rzetelności w wykonywaniu obowiązków.

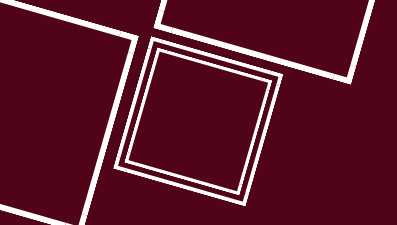
Inni zauważali, że utworzenie komisji mogłoby odciążyć inne organy samorządu. Jednocześnie wskazywano, że proces powołania KR, przygotowania regulaminu i wdrożenia nowych członków byłby czasochłonny i wymagałby dodatkowych zasobów. Pojawiły się też głosy sceptyczne – szczególnie w mniejszych samorządach, gdzie relacje osobiste i bezpośrednia komunikacja powodują, że formalna komisja kontrolna uznawana jest za zbędną. W takich przypadkach argumentowano, że dotychczasowy system funkcjonuje wystarczająco dobrze i nie było potrzeby powoływania odrębnego organu rewizyjnego.

Podsumowując, w samorządach bez KR dominuje przekonanie o zasadności jej utworzenia, choć równocześnie dostrzegane są wyzwania organizacyjne związane z jej wdrożeniem. W mniejszych jednostkach brak takiego organu bywa uzasadniany skalą działalności, natomiast w większych samorządach wskazuje się na realne korzyści płynące z przejrzystości, niezależnej kontroli i zwiększonej odpowiedzialności członków organów wykonawczych

WNIOSEK

Analiza odpowiedzi z ankiety pokazuje, że Komisja Rewizyjna pełni istotną rolę w strukturach samorządów studenckich. Tam, gdzie funkcjonuje, jest postrzegana jako organ zapewniający przejrzystość, kontrolę i odpowiedzialność działań organów wykonawczych.

Jej istnienie wzmacnia zaufanie do samorządu, porządkuje procesy finansowe i regulaminowe oraz działa prewencyjnie wobec potencjalnych nadużyć. Z kolei w samorządach, które nie posiadają KR, dominuje świadomość potrzeby takiego organu – choć pojawiają się również argumenty wskazujące na trudności organizacyjne, brak zasobów lub niewielką skalę działalności, która sprawia, że członkowie samorządu znają się na tyle dobrze, iż kontrola nieformalna wydaje się wystarczająca.

Na zakończenie pragniemy podkreślić,
że przygotowany raport ma na celu
usystematyzowanie wiedzy oraz wskazanie
dobrych praktyk związanych
z funkcjonowaniem Komisji Rewizyjnych
w Samorządach Studenckich zrzeszonych w
Forum Uczelni Technicznych.

Mamy nadzieję, że zawarte w nim informacje
okażą się przydatne w dalszej pracy oraz
pomogą w usprawnieniu działalności tych
organów.

W razie jakichkolwiek pytań, wątpliwości czy
potrzeby dodatkowych wyjaśnień –
serdecznie zapraszamy do kontaktu.

